Dorpsvisie 2016-2021

Hurdegaryp

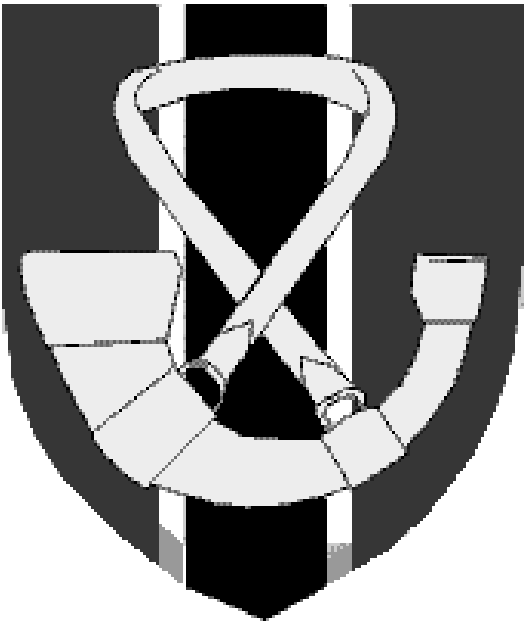

Vereniging

voor Dorpsbelangen

Inleiding

In de dorpsvisie Hurdegaryp beschrijft de Vereniging voor Dorpsbelangen Hurdegaryp haar ideeën over de toekomst van het dorp. Die visie is mede gebaseerd op de wensen van de dorpsbewoners. Geregeld vraagt Dorpsbelangen groepen in het dorp om in de dorpsplatforms (of klankbordgroepen) mee te denken. Het bestuur kan ook met een enquête de mening van de dorpsbewoners over een bepaald onderwerp peilen. De uitkomsten worden vastgelegd in de dorpsvisie en zijn richtinggevend om zaken op korte termijn aan te pakken en te realiseren. Een ***visie*** beschrijft de ideeën, beelden, dromen en wensen.

Deze ideeën en wensen moeten worden aangepakt en uitgewerkt in de dagelijkse praktijk, wanneer de kansen zich voordoen. Op basis van onze visie maken we dan concrete invullingen en (werk)plannen. En ondertussen is de dorpsvisie richtsnoer in ons denken en in onze contacten met de gemeentelijke en provinciale overheid.

Metamorfose

Deze vernieuwde Dorpsvisie verschijnt in de tijd dat Hurdegaryp voor een metamorfose staat. Na meer dan veertig jaar strijd voor een rondweg is die nu eindelijk in aanleg. Dat betekent dat het dorpsbeeld sterk verandert en dat de drukke Rijksstraatweg meer het beeld krijgt van een historische autoluwe dorpslaan Een andere wens uit de Dorpsvisie is inmiddels ook gerealiseerd: Met It Maskelyn beschikt Hurdegaryp over een fraai en modern multifunctioneel 'dorpshuis'. Nieuwe initiatieven moeten er toe leiden dat It Maskelyn nog meer een echte ontmoetingsplaats wordt Een andere, meer onverwachte, ontwikkeling was de komst van voorgezet onderwijs in het dorp met het Tjalling Koopmans College. Ook dat biedt het dorp nieuwe kansen.

Demografische ontwikkeling van Hurdegaryp

De laatste decennia heeft Hurdegaryp een grote groei gekend. Door de goede bereikbaarheid via de weg en het spoor is Hurdegaryp voor de mensen die in Leeuwarden en elders werken bijzonder aantrekkelijk. Ruimte, rust, goede voorzieningen, dat alles biedt Hurdegaryp!
De laatste jaren is het aantal gepensioneerde bewoners sterk toegenomen. Ook zet de tendens zich door dat nazaten zich in het

dorp willen vestigen. Werd Hurdegaryp vroeger wel eens aangeduid als "slaapdorp", nu komt het accent steeds meer te liggen op het verblijven in het dorp. Steeds meer mensen kennen elkaar en er is een bloeiend verenigingsleven ontstaan. En er is meer sociale binding, waardoor mensen minder snel verhuizen.
Het winkelcentrum heeft een positieve invloed op het winkelen in het eigen dorp. Het centrum biedt zoveel kwaliteit dat jong en oud in het eigen dorp kunnen blijven winkelen. Het is dan ook van het grootste belang dat het winkelaanbod op peil blijft. Zorgen daarover zijn er wel, maar er zijn ook uitbreidingsmogelijkheden. Dorpsbelang vindt ook het behoud van de bibliotheek belangrijk.

De voordelen van de sterke groei zorgen nog steeds voor een grote aantrekkingskracht van het dorp. We moeten dan ook uitgaan van een blijvende groei van Hurdegaryp. Een gevarieerd woningaanbod staat daarbij voorop, voor starters, kleinere huishoudens, gezinnen en ouderen: kortom voor iedereen die graag in Hurdegaryp wil (blijven) wonen. De seniorenvoorzieningen in de vorm van appartementsgebouwen als "It Pompeblêd', "De Draai" en boven de winkels in de Fuormanderij, voorzien in een groeiende behoefte. Ook Bennemastate biedt meer mogelijkheden voor ouderen.

In de afgelopen jaren heeft de stagnatie in de woningmarkt een rol gespeeld. Bestemmingsplannen als It Súd bieden daardoor ook in de komende jaren nog ruimte genoeg voor de bouw van koop- en huurwoningen. Aanbod van betaalbare huurwoningen verdient ook hier aandacht.

De belangrijke waarden voor de komende jaren

Bij de toekomstige ontwikkelingen van Hurdegaryp behoort het behoud van de leefbaarheid altijd het uitgangspunt te zijn.

Hurdegaryp is een groen dorp. Helaas zijn er weinig "lege plekken" met openbaar groen. Bij uitbreiding of herinrichting van ons dorp moeten deze plekken in ieder geval gehandhaafd en, indien mogelijk, uitgebreid worden. Er is behoefte aan een plein in het hart van het dorp dat geschikt is voor jaarlijkse evenementen (kermis, dorpsfeest, etc.).

Wonen en verblijf

Bij de woningbouw in ons dorp moet er oog blijven voor het dorpse karakter. Dus beperken van hoogbouw (maximaal 3 woonlagen) en rekening houden met de balans tussen ruimte, groen en bebouwing.
De vergrijzing vraagt om de bouw van woningen die alle voorzieningen op de

begane grond hebben. Ook de bouw van kangoeroewoningen, waar op één locatie woonruimte aan verschillende generaties wordt geboden, kan gestimuleerd worden.

Aan de starters op de woningmarkt zal in de huur- en koopsector voldoende woonruimte geboden moeten worden. Een aardige invulling is al de bouw op de plaats van de voormalige school de Fûgelflecht. De openbare ruimte moet worden afgestemd op alle leeftijden. Dus niet alleen speelplaatsen voor het jonge kind, maar ontmoetingsplekken voor jong én oud! Bij een verdere uitbreiding van de ouderenhuisvesting dient dit zoveel mogelijk geïntegreerd in het dorp te gebeuren waarbij de noodzakelijke voorzieningen ook door andere bevolkingsgroepen kunnen worden gebruikt.

Zoals al eerder gezegd, mensen brengen steeds meer van hun tijd in Hurdegaryp zelf door. Zodoende kan er in Hurdegaryp meer worden georganiseerd op sociaal cultureel gebied en moet het verenigingsleven (sport en recreatie) op peil blijven en moeten de voorzieningen daarop worden aangepast. Wellicht kan een clustering van voorzieningen en samenwerking tussen verenigingen bekeken worden.

Een mogelijke ontwikkeling van "een buorren", wandel- en fietspaden en het nieuwe dorpshuis als "het kloppend hart van het dorp" blijft het streven. Mogelijke nieuwbouwplannen van het Tjalling Koopmans College in het "stationskwartier" bieden wellicht mogelijkheden voor het gewenste dorpsplein op de plaats van het de huidige gebouwen van het Tjalling Koopmans College bij It Maskelyn.

Het cluster "kind" aan de Bodaan- en Swagermanstraat heeft een sterke binding met het gebied van de sporthal en de Fuormanderij.
Door het afbreken van De Wissel ontstaat er een open ruimte die mogelijkheden biedt en een doorgang naar het voormalig Schalmeiterrein. De open ruimte kan een rol spelen bij de aansluitende herinrichting van de Rijksstraatweg bij de oude dorpskerk.

<u>Infrastructuur en (verkeers)veiligheid</u>

Op het gebied van verkeersveiligheid is er het een en ander te verbeteren. Dorpsbelang beschouwt het dorp als verblijfsgebied en daar heeft de auto een ondergeschikte rol t.o.v. de voetganger en fiets. Gezien de toekomstige ontwikkelingen van ons dorp is een nieuwe actuele verkeersstructuurvisie Hurdegaryp noodzakelijk. De Wester- en Easter Omwei nodigen bijvoorbeeld te

veel uit tot te snel rijden en bij de aansluitingen van It Súd op de Easter Omwei moet de voorrangssituatie duidelijk aangegeven worden. Ook de situatie rond de scholen
kan veiliger. De 'punaises' in de Drijberweg zijn omstreden.

Rijksstraatweg

Het verfraaien van de Rijksstraatweg vormt een integraal onderdeel van de aanleg van de rondweg. Dorpsbelangen heeft samen met de gemeente en stedenbouwkundigen een belangrijke inbreng gehad in een ontwerp. De gemeente presenteert binnenkort een schetsplan. De voormalige garage van Wijnia is een 'rotte kies' die snel getrokken moet worden. Dorpsbelang heeft hier weinig invloed op maar dringt toch aan op sloop en een passende invulling van deze prominente plek. Ook voor de leegstaande voormalige Rabobank is een passende bestemming wenselijk.

Bij de aanleg van de Centrale As staat de bereikbaarheid van Hurdegaryp voor alle soorten verkeer voorop. De rondweg is bedoeld voor het doorgaand verkeer, maar wie in Hurdegaryp moet zijn, moet het dorp probleemloos kunnen bereiken. De Vereniging voor Dorpsbelangen heeft hiervoor zelf plannen ontwikkeld. Een slimmere aansluiting op de Centrale As is met veel succes bepleit. In navolging hiervan wordt het stationskwartier ingericht. De inzet van het dorp en de gemeente heeft er toe geleid dat er een tunnel gerealiseerd kan worden onder het spoor voor het in- en uitgaande verkeer van het dorp. Verder is bereikt dat de spoorwegovergang bij de Stationsstraat in gebruik blijft voor fietsers. Die fietsers kunnen verderop de rondweg passeren via een fietserstunnel, zodat er een fietsverbinding blijft via de Stationsweg met de Ottemawei. Een mooi staaltje van "dorps-invloed"

Voorkomen moet worden dat het openbaar vervoer, met de Centrale As, om ons dorp heen zal gaan. Daarmee wordt de bereikbaarheid aangetast. De nieuw ingerichte Rijksstraatweg moet voor alle verkeer begaanbaar blijven, maar dan slim ingericht als een 30 kilometerzone (tot voorbij Bennemastate). Oplossingen om dat te realiseren moeten mogelijk zijn zonder (lelijke) verkeersdrempels.

De Centrale As kan leiden tot sluipverkeer van en naar Burgum via de Zomerweg. Bij de (her)inrichting van de Zomerweg zal bedacht moet worden, op welke wijze doorgaand verkeer via deze route kan worden ontmoedigd.

Recreatie, ontspanning, werken en ontmoeting

Bij de herinrichting van de Rijksstraatweg moet ook het gebied tussen de rondweg en de Rijksstraatweg worden betrokken. De aanleg van een wandelgebied dat het zorgcentrum Bennemastate een sterkere binding met de dorpskern geeft, moet overwogen worden.

Wanneer dit wandelgebied wordt gecombineerd met de vestiging van bedrijven en kantoren in een parkachtige uitstraling, biedt dit nieuwe mogelijkheden voor optimale integratie van ontspanning en ontmoeting. Gezien de economische en demografische ontwikkelingen lijkt een kleinschalige geïntegreerde bedrijfsmatigheid op de langere termijn meer kans van slagen te hebben dan deels leegstaande industrieterreinen buiten de dorpskernen.

Ook het wonen bij de zaak of praktijk wordt mogelijk, waarmee zorg en werk beter kan worden gecombineerd. Bij de ontwikkeling van dergelijke plannen moet er wel sprake zijn van kwaliteit. Dan kan de Pôllesingel met haar bebouwing en de huidige zakenpanden zorgvuldig worden ingepast.

Bij de inpassing van de Centrale As (Noord - Zuid verbinding én Rondweg) moet het gebied rond ons dorp worden heringericht. Vereniging voor Dorpsbelangen wil hierbij streven naar een herstel van de balans tussen verkeer en natuur en het in stand houden of herstellen van de oude wegen, wateren en paden. Vanuit het dorp moet het mogelijk blijven om zowel te voet als met de fiets zogenaamde "ommetjes" te maken. Alleen al voor de jaarlijkse wandeltocht is dit een noodzaak.

Inmiddels is al besloten bij de Rietlandsvaart een onderdoorgang te maken in de rondweg zodat kano's en fluisterboten vanuit het dorp aansluiting kunnen krijgen op de nieuwe vaarroute van de Grote Wielen naar het Lauwersmeer. Dit laatste is een van de resultaten van de inzet van de Commissie Wetterwâlden Bûtenfjild. Ook is bereikt dat er langs de Rietlandsvaart een fietspad wordt aan gelegd naar de Slachtedijk. Ideeën over een aansluiting op de zandwinput zijn er wel, maar de plas is particulier eigendom. De put is nu nauwelijks toegankelijk, zodat er weinig ruimte is voor het treffen van recreatieve voorzieningen. Het verfraaien van de omgeving van de put en de mogelijkheid bieden om te wonen aan het water of

op het water, is waarschijnlijk het meest haalbare. Kleine recreatieve voorzieningen in de vorm van vissteigers en wandelpaden kunnen hier in meegenomen worden.

Economische activiteit

Hurdegaryp is uitdrukkelijk een centrumdorp in de gemeente Tytsjerksteradiel. Bij de economische ontwikkelingen van het dorp dienen reeds aanwezige ondernemers voorrang te hebben boven het aantrekken van bedrijven van buiten Hurdegaryp. Kleinschalige bedrijven, op dorpse maat en passend bij het karakter van het dorp (dus vooral dienstverlenende ondernemingen) hebben de voorkeur boven bedrijven die meer op bedrijventerreinen zijn aangewezen. Aantasting van het groene karakter van het dorp en haar omgeving ten gunste van de economische ontwikkelingen is ongewenst.
Zoals al eerder gezegd, ontstaan er mogelijkheden voor het vestigen van kleinschalige bedrijven in het dorp, als de verkeersstroom ruim buiten het dorp omgeleid wordt. Deze kleinschalige bedrijvigheid kan optimaal bij het dorp (middels een aantrekkelijke aanleg en invulling) worden betrokken. Wel moeten er beperkingen komen aan het soort bedrijf dat er wordt gevestigd. Aan meer van hetzelfde is geen behoefte. Ook het gebied rond het winkelcentrum biedt mogelijkheden voor economische activiteiten in de vorm van winkels en praktijkruimtes.

Tenslotte

Het is ook al in de inleiding opgemerkt, de dorpsvisie beschrijft de ideeën en dromen over ons dorp. Het gaat daarbij soms om ideeën die misschien nooit zullen worden gerealiseerd. Maar zeker weten, dat doen we niet. Wie had immers ooit kunnen dromen dat "de centrumplannen" mogelijk zouden zijn? Daarom blijft de Vereniging voor Dorpsbelangen dromen en zal zij haar visie zo nodig los van de werkelijkheid blijven beschrijven. En bij actuele plannen zullen we steeds deze "Dorpsvisie" als richtsnoer gebruiken .

Dorpsvisie Hurdegaryp 2016 – 2021